

Handläggare
Tove Sandahl Fransson

Mottagare

Utredning om enprocentregeln, svar på remiss

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens remissvar enligt tjänsteutlåtande daterat 11 januari 2019 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Efter inkommit medborgarförslag 2015 fick kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden uppdraget att utreda hur regeln och dess process skulle kunna tillämpas i Huddinge kommun. Utredningen föreslår att en enprocentregel ska tillämpas när kommunen bygger nya verksamhetslokaler och större parker med en budget över 5 miljoner kronor/projekt. Den rekommenderar även framtagande av kommunövergripande konstpolicysamt riktlinjer för framtagande av offentlig konst. Kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit med två representanter i utredningen och instämmer med dess slutsatser och rekommendationer.

Beskrivning av ärendet

2015 inkom ett medborgarförslag om att Huddinge kommun bör införa enprocentregeln. Enprocentregeln innebär att ca en procent av budgeten vid ny-, om-, eller tillbyggnationer av byggnader, lokaler och anläggningar investeras i konstnärlig gestaltning och utsmyckning.

Kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden fick tillsammans uppdraget att utreda förslaget för att med ett brett perspektiv undersöka hur kommunen ska arbeta med frågor rörande konstnärlig gestaltning.

De förslag och rekommendationer som utredningen presenterar innefattar översiktliga processbeskrivningar, kostnads- och konsekvensanalyser. Vidare föreslår utredningen vem som ska äga, förvalta och ansvara för konsten samt vilka eventuella regelverk och riktlinjer som behöver tas fram.

Utredningen föreslår:

- att Huddinge kommun ska tillämpa enprocentregeln och göra avsättningar till konstnärlig gestaltning när kommunen bygger nya verksamhetslokaler och större parkanläggningar på allmänna platser som finansieras med skattemedel med en budget på över 5 miljoner. För att möjliggöra ett

långsiktigt och systematiskt arbetssätt bör konstsatsningarna utgå från en fast årlig budget.

- att Huddinge kommun tar fram en konstpolicyn som reglerar syfte och mål med Huddinges satsningar på konst samt att kultur- och fritidsförvaltningen, utifrån den beslutade konstpolicyn och aktuella projektlistor på kommande projekt från samhällsbyggnadsavdelningen, ska ansvara för att ta fram beslutsunderlag till relevant politiskt forum rörande vilka områden och byggprojekt som ska bli föremål för konstnärlig gestaltning samt ekonomisk fördelning dem emellan.
- att det huvudsakliga ansvaret för regeln ska ligga på kultur- och fritidsnämnden i nära samarbete med övriga berörda förvaltningar och Huddinge samhällsfastigheter AB. Utifrån Huddinges framtida befolkningsökning och den byggtakt det innebär kommer behovet av kompetens både vad gäller beslutsprocessen och varje specifikt projekt behöva utökas i form av personella resurser på kultur- och fritidsförvaltningen. Uppskattningsvis kommer det sammantaget att röra sig om minst 1 årsarbetstid beroende på byggtakt.

Förvaltningens synpunkter

Huddinge är en tillväxtkommun med i RUFS 2050 två utpekade regionala stadskärnor och en befolkningsökning som innebär tusentals nya Huddingebor inom ett decennium. Detta innebär i sin tur att ett stort antal verksamhetslokaler såsom förskolor, skolor, äldreboenden platser för kultur och idrott samt parker kommer anläggas under en relativt kort tidshorisont. Generellt byggs inte verksamhetslokaler utan konstnärlig gestaltning. Konst är en naturlig del av offentliga plaster och anläggningar och bidrar till demokratin. Konst som placeras i det offentliga rummet är till för alla. Den bidrar till spänning i den offentliga miljön, ger upplevelser och öppnar upp för samtal och reflektion. Förvaltningen anser att invånare i Huddinge bör ha rätt att uppleva konst i sin närmiljö.

Konstnärlig gestaltning innebär oftast att en konstnärlig idé som utgår från en plats eller ett sammanhang visualiseras och konkretiseras i ett konstverk som skapar en relation till platsen, rummet och verksamheten.

Kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit i utredningen med två representanter och instämmer med utredningens slutsatser och rekommendationer. Även om konst skulle kunna tillkomma verksamhetslokaler och parker också utan en formell regel, och beslut istället skulle tas utifrån varje projekt, skulle det generera betydligt högre kostnader än nödvändigt. I dagsläget finns inte någon framtagen process eller ekonomisk regel för frågan vilket resulterar i en administrativ börda för flera förvaltningar samt en otymplig process utan tydlig styrning. Brist på regelverk och policy riskerar också att det sker en skev fördelning av konstnärlig gestaltning kopplat till vissa platser och områden.

Offentlig konst är en viktig beståndsdel i samhället eftersom den erbjuder direkt tillgång till gestaltning och visuella uttryck. Den offentliga konstens plats i

samhället är att förse invånare med konstverk som ger upphov till frågor, diskussioner och kunskap, men också att förskjuta våra perspektiv. Konsten har även en viktig del i att förvalta, men också förnya, vårt gemensamma kulturarv. Vidare genererar konsten estetiska värden, uppmuntrar till en levande stadsmiljö och förstärker en positiv och samtida bild av Huddinge.

Kultur- och fritidsförvaltningen instämmer i utredningen rekommendationer om ägande och förvaltande och riktlinje för konstnärlig gestaltning. Förvaltningen ser ett behov av en plan för drift och underhåll av den offentliga konsten i kommunen, samt avsätta medel för ändamålet. I nuläget är det flera olika huvudmän som äger konsten i Huddinge, däribland HUSF AB, Huga fastigheter AB och Huddinge kommun. Respektive ägare av konsten bör ansvara för underhållet av densamma, även om de olika aktörerna har ett gemensamt ansvar att verka för att Huddinges yttre och inre publika miljöer sköts och uppskattas av invånare och besökare.

Med en enprocentregel kommer också ett utökat ansvar för kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning. Detta i och med att utredningen föreslår att kultur- och fritidsförvaltningen står för framtagandet av regelverk och process samt i förlängningen äger och driver frågan i kommunen. Förslaget kommer med en utökning om en årsarbetstid på förvaltningen. Kompetensen består i kunskaper inom konstområdet, att ansvara för att kommunens konstpolicy och riktlinjer efterföljs, leda beslutsprocessen samt omvärldsbevaka frågor som rör gestaltning i det offentliga rummet. I rollen ingår även att samordna och hantera kontakter såväl interna som externa, kommunicera och tillgängliggöra samt vara sammankallande för den förvaltningsövergripande projektgruppen vid varje enskilt konstprojekt.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Avseende konstnärlig gestaltning som genereras av byggandet av parkanläggningar behöver kommunen avsätta medel i investeringsbudgeten och äger då gestaltningen och måste då avsätta resurser för dess drift och underhåll.

Anneli Fällman
Kultur- och fritidsdirektör

Tove Sandahl Fransson
Enhetschef kulturstrategiska enheten

Bilagor

Bilaga 1. Remiss: Utredning om enprocentregeln

Bilaga 2. Remissmissiv

Beslutet delges
Kommunstyrelsen